

בראשית חודש תמוז תש"ף

העלון יוצא לעילוי נשמת
מזיאנה נגי'מה בת
חנינה לבית זוזן ע"ה,
ובעלה מקיקץ
כצאני בר חל ע"ה

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית נאמן

מוצ"ש פרשת תולדות, ג' כסלו תש"ף

ניתן לשמוע
בשירות ישיב את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן': 079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 20:00

נושאי השיעור:

- א. תש"ף או תש"פ. ב. ישנם הגהות ברורות ללא ספק. ג. "קושט" שנים עשר. ד. בפרשת תולדות היכן מתחיל העולה מפטרי.
- ה. בתפלת "על הנסים": בהלל "גמור" ובהודאה. ו. מוה"ר רבי רפאל כדייר צבאן זצ"ל. ז. התורה מעל כולם. ח. היוונים מול עם ישראל.

תש"ף או תש"פ?

א. יישר כח לחזן ר' כפיר פרטוש ולאחיו ר' יהונתן הי"ד¹. שאלו אותי שאלה ששברו עליה כמה קולמוסין ושפכו עליה כמה דיותות: איך כותבים את שנתנו זו בפ"א רגילה (תש"פ), או בפ"א סופית (תש"ף)? אמנם זו לא שאלה בכלל (לפני חמשים שנה היה מדקדק בשם יצחק אבינרי, שכתב: מי שכותב תש"ף בכ"ף סופית הוא טפש ומבולבל). אבל בכל זאת נסביר את זה, התשובה פשוטה מאד **האשכנזים יכתבו תש"פ והספרדים יכתבו תש"ף**, מדוע? כי האשכנזים לא אומרים את השנה במלה אחת, אלא מחלקים אותה לאותיות: תי"ו שין"פ, פ"א, תי"ו שין"גו"ו, תי"ו שין"כ"ף וכדו'. ולכן הם כותבים תש"פ בפ"א כפופה. ואילו הספרדים אומרים את השנה במכה אחת - במלה אחת, ולכן כותבים תש"ף בפ"א סופית, ומה יכול להיות בזה? אמנם פ"א סופית רומזת לאף גנף שצף קצף וכדו', אבל זה נאמר רק בברכת המזון בלבד (עי' בספר הרוקח סי' של"ה; ועוד) וכי היום מישוה כותב "יוסף" בפ"א כפופה! כולם כותבים "יוסף" בפ"א סופית. למה האשכנזים אינם אומרים את מספר השנה במלה אחת? כי השומע יכול לטעות בזה. למשל בגמרא מסכת בבא בתרא שהדף האחרון זה קע"ו, אם אשכנזי ישאל את חברו: איפה כתובה מלה פלונית? ויענה לו: "בבא בתרא דף כ"ה" במלה אחת, יהיו לו שבעה ספיקות בזה: או כ"א או כ"ה או ק"א או ק"ה או ק"ע או ק"ע"א או קע"ה... לכן הוא צריך לפרש לו: דף כ"ף אל"ף. וכולי האי והלואי...³ אם נדע את ההבדל הזה, נבין

קושיא שהקשה **רבי ברוך אפשטיין** בשלושה ספרים שלו (ברוך שאמר עמ' נ"ב, ועוד)⁴ על סימנים שכתב הרמב"ם. למשל הרמב"ם בהלכות קידוש החודש (פי"ב ה"א) כותב: **"מהלך השמש האמצעי ביום אחד שהוא ארבע ועשרים שעות, תשעה וחמשים חלקים"**, ושמונה שניות. סימנים נטח". וכוונתו נ"ט - תשעה וחמשים, ח' - שמונה. ורבי ברוך ע"ה קשה לו: מה הסימן הזה "נטח"? הרי כבר אמרת תשעה וחמשים חלקים ושמונה שניות, וא"כ הסימן הזה היינו הך. אבל אם היה יודע לקרוא את המלה הזאת, היה מבין שהרמב"ם לא כותב נו"ן טי"ת חית"א אלא "נטח" במלה אחת (וכאן זו גם מילה בערבית (והרמב"ם היה מדבר בשפה זו) שפירושה "נח", וזה סימן שאף אחד לא ישכח אותו).⁷ למה רבי ברוך לא היה קורא את זה במלה אחת? כי הוא אשכנזי ובשבילו אי אפשר לדעת אם נטח בכ"ף או נטח בחי"ת. לכן הוא קרא את האותיות בפני עצמן נו"ן טי"ת חית"א, וממילא הקשה על זה. אבל אם היה יודע שקוראים את זה במלה אחת, לא קשיא מידי. לכן האשכנזים שיהיו בריאים כותבים "תש"פ" בפ"א כפופה. אמנם בשנה הזאת אין כ"כ מה לטעות בזה, אבל בשנים אחרות לא תדע אם תי"ו או טי"ת, אם קו"ף או כ"ף (ואין להם בעיה עם צד"ז או סמ"ך כי הם אומרים טסד"ז...).

שבוע היו קונים לי והייתי עולה שם בנדבורא, ואפילו פעמיים. היו אנשים קונים לי עליה לתורה, אבל אני יושב על יד הקיר וצריך לעשות סיבוב עד שאגיע לספר תורה, כי אני לא רוצה להפריע לאנשים. לכן אמרתי תעשו לי טובה, אני עולה בבית הכנסת בשחרית ומנחה של שבת, וכי צריך לעלות ארבע פעמים בשבוע? **הרב חיד"א** כותב בשו"ת חיים שאל (ח"א סי' ל"ז) **"בעלית ס"ת אלמלא וכו' פעם אחת בחודש דים, ולהמוני ישראל אין קריאת הגבר מגעת אלא פעם לשלושה או ארבעה חודשים** (מה זה קריאת הגבר? שקוראים לאדם לעלות לתורה). אתם רוצים שאני אעלה על כולם ואעלה לתורה ארבע פעמים בשבוע?! אבל אנשים קונים לי בכח. הגבאי יודע שבשביל לקנות לי מוכנים להוסיף הרבה מאד... עד שאמרתי לו: תפסיק עם זה, כמה אני צריך לשלם לך שלא תקנה לי? ...! אבל הוא לא הבין. ובסוף הפסקי עם זה.

- פעם רשמתי אותם בהקדמת הספר "קושט אמרי אמת" של **רבי בן ציון כהן** ע"ה (עמ' 21). הוא ביקש שאכתוב לו כמה שורות.
- הרמב"ם כותב "תשעה וחמשים", מי מדבר ככה היום?! אבל זה יותר שכיח בתנ"ך (לפני שנים רבות ראיתי שיצחק אבינרי כותב שהביטוי הזה מצוי יותר ברוב הפסוקים בתנ"ך). וגם בספירת העומר אנחנו אומרים "ארבעה ושלושים" "חמשה ושלושים" וכדו'.
- למה זה חמשים ותשעה חלקים? כי העיגול של השמש בכל השנה לכל היותר שלוש מאות ששים מעלות, והשנה של השמש שלוש מאות ששים וחמשה ימים ורבע, וכיון שבכל מעלה יש ששים חלקים א"כ מוכרח שבכל יום פחות מעט ממעלה אחת. לכן זה חמשים ותשעה חלקים ושמונה שניות.
- הרבה פעמים הרמב"ם לא מובן, ואם תנסה לתרגם אותו לערבית תראה שזה הסגנון שלו שם, ותבין. השבוע ראינו להרמב"ם בהלכות מעשר שני (פי"ה ה"א) שכותב "מעות מעשר שני אם רצה לצרף אותן בדינרי זהב", ובהלכה הבאה (הלכה"ד) כותב "הפורט סלע ממעות מעשר שני וכו' לא יצרף אותה כולה". איך יכול להיות שהמלה "צורף" משמשת שתי משמעויות גם לפרוט וגם למלא? אבל זה לשון הרמב"ם, ואינני יודע למה כתב ככה. [ואולי מהמלה "צרארפ"י" בערבית שפירושה שולחני, חלפן כספים. ולכן לצרף פירושה החלפן. וזה מעשרות מקומות שהרמב"ם הושפע בחיבורו מלשון ערבי (ועיין בשו"ת תפלה למשה ח"א סי' מ"ה, ובעלון מס' 58 אות"ב - ב' ד"ז)].

לעילוי נשמת הצדקת הכשרה מרת תיתה בת רבי חיותו ואמימה לבית חורי ע"ה

עיצוב גרפי: האל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	17:53 17:14	16:00
ת"א:	17:49 17:16	16:16
חיפה:	17:47 17:13	16:03
ב"ש:	17:51 17:17	16:18

לכן גם "קושט" שאינו כתוב בתורה צריך להיות בלי ה"א הידיעה, ומה שכתוב "הקושט" זו טעות (קונטרס לאוקמי גירסא אות כ'). ואח"כ ראיתי בסידור ישן מאמשרדרם חסר פתח השער, ויש בסופו לוח שנה לפני שלוש מאות שנה (כמדומה משנת תפ"ח), וכתוב שם "קושט" בלי ה"א הידיעה. והדברים פשוטים וברורים. אבל מה עשו לי "גאוני עולם"? אברך אחד כתב: חייבים לומר "הקושט" בה"א הידיעה, כי המלה מתחילה בקו"ף וקשה לבטא אותה, לכן צריך ה"א למתק אותה¹³. אתה נורמלי?! מה זאת אומרת ה"א הידיעה ממתקת את הקו"ף? וגם לפני כן כתוב "קציעה" שמתחיל בקו"ף, ואחרי כן כתוב "קילופה שלושה קנמון תשעה" ומתחילים בקו"ף¹⁴. (ובכלל מי אמר לכם שהקו"ף קשה? אני אמרתי את זה... הרבה אומרים את הקו"ף רכה כמו כ"ף, וככה האשכנזים. והתימנים אומרים גוף)¹⁵. לפני כמה שנים חכם אחר מטבריה (ז"ל) כתב לי: מי אמר לך ש"הקושט" זו ה"א הידיעה? אולי המלה עצמה נקראת "הקושט", וזה שם דבר. שאלתי אותו: איפה ראינו ה"א בראש המלה וזה שם דבר? אמר לי: המון בן ה'מִדְתָא", שהה"א בפת"ח ואחריה דגש, כמו ה' הידיעה, והרי זה שם פרטי ולא עושים בו ה"א הידיעה. וא"כ אותו הדבר גם כאן. חזק וברוך... אבל במשנה (עוקצין פ"ג מ"ה) כתוב מיני עשבים שיש בהם טומאה וטהרה: הקושט והחמס והחלתית ועוד, כולם בה"א הידיעה. והקושט שם הוא הקושט כאן. ואם באמת זה ה"א שורשית היה צריך לומר "ההקושט" בשני ההי"ן. אלא ודאי עיקר המלה קושט [וכ"ה בפירוש" ברכות דף מ"ג סע"א. (הערת רבי יהושע כהן נר"ו). העורך] וא"כ צריך להוריד את הה"א שבראש מלת הקושט, כמו מור וקציעה וכו'. אחרי שכתבתי את זה, הרב עובדיה ע"ה (ש"ת יביע אומר ח"ח סימן י"א אות ו) הזכיר אותי, וכתב: ודברי פי חכם חן. ומצא לי ראייה בירושלמי (יומא פ"ד ה"ה) שכתוב "קושט" בלי ה"א. לכן זו טעות ואי אפשר להתעקש הרבה על הה"א הזאת, ולומר שהיא שורשית או בשביל הקו"ף שהיא קשה. אלו דברים פשוטים וברורים. ולכן צריך לומר "קושט" בלי ה"א הידיעה.

הרבה פעמים (במנחות ובמגילה וכדו') "שרטוט" בשי"ן, צריך לומר אותו בשי"ן שמאלית. ואיני יודע למה כתבו בשי"ן בכלל, אולי ע"פ הפסוק "לא ישרטו שרטת" (ויקרא כ"א ה') שכתוב בשי"ן שמאלית¹⁷, לכן גם כאן אומרים "קושט" בשי"ן שמאלית. אבל לפני כמה שנים חכם אחד רבי עזריאל מנצור (חוברת אור תורה אב תשנ"ט סימן ק"ח) הוכיח מדברי המפרשים בעוקצין והרמב"ם שהיו קוראים "קושט" בשי"ן ימנית. לכן מי שקורא ככה אין בעיה שימשיך בזה. אבל ע"פ הקבלה הרש"ש והבית חדש והרמ"ע מפאנו והכנפי יונה, קוראים בשי"ן שמאלית. (ועיין בספר אסף המזכיר ערך קושט).

עליית "מפטיר" בפרשת תולדות

ה. היום בסיום הפרשה כתוב שם: "וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם" (בראשית כ"ח ז'), והמפטיר עולה כאן וקורא שלושה פסוקים בלבד. אבל זה לא נכון, כי מי ששומע חושב שהתורה מספרת כאן שיעקב שמע והלך פדנה ארם, והרי זה כבר כתוב למעלה, "וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם, אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשיו" (שם פסוק ה'), וידענו שהלך לפדן ארם. למה התורה חוזרת על זה? לכן רש"י הסביר לנו שהכל מחובר לפסוק הקודם "וירא עשיו" (שם פסוק ו'), כלומר עשיו ראה שיצחק שלח את יעקב פדנה ארם, וגם שיעקב שמע לאביו ואמו והלך פדנה ארם. ואחרי זה "וירא עשיו כי רעות בנות כנען" (שם פסוק ח'), מה זה וירא? הבין את זה. ולכן הלך לישמעאל. ולפי זה הפסוק "וישמע יעקב" זה לא התחלת הדברים, אלא המשך של "וירא עשיו". ולכן כדאי לחזור פסוק אחד לפני כן, והמפטיר יקרא ארבעה פסוקים. היום אמרתי לחזן לעשות את זה, ואמרת לי: לא אחרי התפלה אסביר לך את זה. אח"כ הסברתי לו ככה, וזה דבר נכון.

"בהלל גמור ובהודאה"

ו. בעל הנסים אנחנו אומרים: "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו בהלל גמור ובהודאה". ועשו לי רעש גדול על זה "הצדיקים" שלנו, על אות או מלה אחת עושים רעש עד השמים. הם חושבים שהכל חֶלֶק במדינת ישראל זכותה יגן עלינו, והכל מסודר, ומה שנשאר לריב על קו"ף ועל ה"א ועל ה"א הידיעה... הכל חרב ושמש כאן, ובעוונות הרבים אין לנו לא שבת ולא כבוד ולא דרך ארץ, וכל אחד בולע את השני, וכי זה מה שחסר לכם?! אבל הם כתבו קונטרס על המלה הזאת "בהלל גמור" ובהודאה. הם שאלו אותי לפני שכתבו, ואני לא יודע כל מי ששואל מי הוא, אפשר שהוא שואל ואפשר שהוא שועל, "שועלים קטנים מחבלים כרמים" (שיר השירים ב' ט"ו), ויש שואלים קטנים שאח"כ מחבלים כרמים. עניתי להם: "ככה אמר אבא". והם כתבו קונטרס "על משמר הקויידש" (אני לא יודע מי כתב את זה), והם באמת לא קודש, אלא קִדְשֵׁה היה בארץ" (מ"א י"ד כ"ד)... הם ירדו שם הרבה, וכתבו: לא מצאנו גירסא כזאת בעולם. אבל כאשר מתקיימים אנחנו צריכים לחפש עוד מקורות לזה. ומצאתי כן בספר שלחן לחם הפנים של רבי יעקב רקה (סוף סימן תרפ"ב), והראו לי בכתב יד של תלמיד נכד הרש"ש רבי ידידיה רפאל אבולעפיא שנקרא היר"א שכתב ככה (עיין בחוברת אור תורה שבט תשע"א סימן נ"ז אות י"א). ועוד כתב יד אחר שכתוב ככה (עיין בחוברת אור תורה אדר ב' תשע"א סימן פ"ו אות ו'). והנה לפני שבועיים - שלושה הדפיסו סידור שלם מכתב יד בבא סאלי ע"ה¹⁸, ובעמוד הראשון

"קושט" בשי"ן שמאלית או ימנית?

ד. האם אומרים "קושט" בשי"ן שמאלית או בשי"ן ימנית? כולם אומרים בשי"ן ימנית, ופעם גם אנחנו אמרנו ככה. אבל אח"כ ראיתי בבית חדש (סימן קל"ג) שהביא מספר "כנפי יונה" שערך הרמ"ע מפאנו (ח"ב סימן ט"ו)¹⁶ שאומרים "קסט", והטעם מפני שהמלה "קסט" בסמ"ך זה בגימטריא שלשה שמות ע"ב מ"ה ב"ן, שהם בסה"כ מאה ששים ותשע כמנין "קסט". והבית חדש כותב: ולפי זה צריך לומר "קושט" בשי"ן שמאלית. ע"ש. ואם תגידו, למה כתוב בגמרא "קושט" בשי"ן (ולא בסמ"ך)? התשובה שמצאנו דוגמא כזאת. פעם אמרתי לרבי ניסן פינסון ע"ה "שרטוט" בשי"ן שמאלית, והוא שאל אותי: למה תאמר ככה? הרי זה כתוב בשי"ן. אמרתי לו: בירושלמי (מגילה פ"א ה"א) כתוב כמה פעמים "שרטוט" בסמ"ך, וא"כ מה שכתוב בגמרא שלנו - בבבלי 13. זה כמו אותו "בבא" שרצה לראש נערה עם המחלה הידועה רח"ל, ואמר להם: תביאו לי חמשת אלפים דולר. הם הביאו לו. אבל הנערה עדיין חולה, ואמר להם: תביאו עוד אלפים שקל למתק את הדינים. כנראה חמשת אלפים דולר לא מיתקו את הדינים, כי הדולר זה "דינא קשיא", אבל השקל שלנו ממתק את הדינים... 14. אבל לא רציתי לענות על דבריו בחוברת אור תורה, כי זו פעם ראשונה שהוא כותב שם (לא לפני וגם לא אחרי), לכן ניתן לו לכתוב הכל. התורה אמרה "לא תחסום שור בדישו" (דברים כ"ה ד), והוא הדין לא תחסום אברך בשיבושו... שישבש ויכתוב מה שירצה. 15. פעם תימני אחד אמר לי: מה שאנחנו אומרים "אין לו ג'ו"ף ואין לו דמות הג'ו"ף, זה מובן. אבל מה שאתם אומרים "אין לו קו"ף ואין לו דמות הקו"ף", מה הקשר קו"ף לכאן? אמרתי לו: מי אמר לך שאנחנו אומרים קו"ף? אנחנו אומרים "גוף", רק שאתה לא מבין את זה. 16. הספר הזה חיברו אחד התלמידים של האר"י, רבי משה יונה. הוא היה שומע דברים מרבו האר"י ז"ל וכותב אותם. אמנם האר"י אמר להם שלא לכתוב רק רבי חיים ויטאל בלבד, אבל הוא כתב את הדברים בחאסי בלי להראות לאף אחד. יום אחד האר"י העלה אותו בפרשת וילך בפסוק "ויכתוב משה את התורה הזאת" (דברים ל"א ט'), ואמר לו: התורה מעידה שאתה כותב את הדברים. אמר לו: אני לא כותב כלום. אבל האר"י חזר ואמר לו: אתה כותב, והוא הודה לו על זה. שאל אותו: מה אעשה עם מה שכבר כתבתי? אמר לו האר"י: תשמור על זה. הדברים האלה נשארו עד שבא הרמ"ע מפאנו (שהיה קצת אחרי אותו הדור), ערך את הדברים בספר וקרא לו "כנפי יונה".

17. לפעמים נוטנים דבר למגיהים והם עושים מה שרוצים, ואח"כ תולים הכל על צוארי, ונשא השעיר עליו את כל עוונותם אל ארץ גזירה" (ויקרא ט"ז כ"ב), ועל כל שגיא בסידור מתנפלים עלי, וכן על זו הדרך. בפיטו הידוע בשמחת תורה "תורת אמת נתן לנו ברוך אשר בחר בנו", אומרים שם "גם שבגם ישיש בנו". בדפוס הראשון ובכל הדפוסים שלנו כתוב "שב" בשי"ן, ובא המגיה ותיקן "סב" בסמ"ך. הוא לא שואל אם אפשר לתקן את זה, רק מתקן מדעתו לפום ריהטא כי לא ברור לו מה זה "שב" בשי"ן. אבל זה פסוק באיוב (ט"ו ז') "גם שב גם ישיש בנו כביר מאביר ימים". למה אתה מתקן את זה?! בא לתקן ונמצא מקלקל. אם אתה רוצה להציע, בבקשה תכתוב ותשאל על זה. אני לא אוכל אנשים שמגיהים ומקשים עלי, בשמחה רבה. רק מי שכותב בצורה של זלוזל, אני לא עונה לו, "אל תען כסיל כאולתו" (משלי כ"ד).

18. הכתב יד שלו כ"כ יפה, והיתה לו אמנות לכתוב כמו ספרי תורה. פעם ראיתי מכתב שלו

בית ההוראה כסא רחמים
בנשיאות מרן רבנו מאיר מאזוז שליט"א
אגף אלפונזי בבני נצחא לבית
02-5353-383
בית ההוראה
מחנה צעלון בית המדרש א - סניף 052-2200-1111 ו' זמנתי ה'ה' 5773

הסכימו והלכו לרב. הוא דיבר איתם רבע שעה, ואחריה קרעו את כל הדפים וחזרו לחיות בשלום. אניני יודע מה דיבר איתם, רק שמעתי את הסיפור הזה. הוא היה מיוחד במינו. לא בחנם הרב מרדכי אליהו ע"ה אמר עליו: "אני לא יודע אם זה מלאך או בן אדם". השם שלו רבי רפאל, ולכן חשב אולי זה רפאל המלאך. היתה לו סבלנות מיוחדת. וכשהיו שואלים אותו: מה שלומו של הרב? עונה להם: מזדקנים לאט לאט...

התורה מעל כולם

ח. פעם אחת היה סיפור הרבה יותר חמור מזה, על משפחה ג'רבאית שומרי תורה ומצוות שהיתה להם בת, ובצבא רצו לגייס אותה, ופיתו אותה עד שחתמה שמוכנה להתגייס. בני משפחתה שמעו את זה, ואמרו לה: מה קרה לך? אם תתגייסי את יודעת מה יצא ממך? כולנו שומרים תורה ומצוות. ודיברו על לבה. היא השתכנעה, אבל אמרה להם: מה אעשה? כבר חתמתי. הרב צבאן פנה לרב גורן, ואמר לו: יש לנו משפחה שכולם שומרי תורה ומצוות, ואם הבת תתגייס היא תתקלקל לגמרי.²² אמר לו: מה אעשה? התיק כבר שם. אמר לו הרב צבאן: אתה רב צבאי תקח את התיק ותעלים אותו. אמר לו: זו עצה טובה. הוא העלים את התיק, ולא קראו לה. מישהו אמר לי שזו גניבת דעת, אבל זה לא נכון, כי הם גנבו את דעתה מהתחלה. אנשים לא מבינים מה שרוצה ה"ליברמן" הזה לגייס את כל בחורי הישיבות. פעם היה אפשר ללכת לגיוס והיו מתחשבים בצרכי הדתיים,²³ אבל היום אתה הולך לצבא וכבר נושפים בערפך, ואומרים לך: תשמע, זו "הדרת נשים", וכי אתה חושב שהנשים האלה קופים?! הם בני אדם. כאילו לא ידענו שהם בני אדם.²⁴ אנשים מטורפים שרוצים להרוס את עם ישראל. אבל כבר קדמום "רבנן", מי הם? המתיוונים של חג החנוכה שפרקו מעליהם הכל,²⁵ ונלחמו בשבת כמו שנלחם חולדאי וחבריו וחברי חבריו, "לחברך ולחברוך" (כתובות ס"ה ע"א). וישר כוחם של ראשי הערים שאמרו "אנחנו לא ניתן שהשבת תחולל בפרהסיא, והאוטובוסים לא יעברו מכאן". ומגיע להם מי שברך בכפלי כפליים. אבל חולדאי וחבריו, "זאחוזת מרעהו ופיכול שר צבאו" (בראשית כ"ו כ"ו), ישתגעו כמה שירצו, ובסוף ילכו כולם. זו לא הפעם הראשונה שנלחמים בתורה, ובכל הדורות נלחמו בה, אבל תמיד היא עלתה למעלה. הפילוסופים נלחמו בה, והתורה עלתה

22. היום יש הרבה סיפורים כאלה. תימניה אחת שהלכה לצבא ויצאה מן הדת, ואומרים ששרה "עוד אבינו חי", אבל אבינו חי ואילו את מתה... מה לעשות לה?! אנשים לא יודעים כלום.
 23. אני מכיר את רבי אברהם מימון שליט"א (רב במרסי) שהיה עושה כל דבר בתכלית הכשרות, ואמר לי: שלוש שנים שרתי בצבא ולא אכלתי שם כלום. כל פעם הייתי מביא קופסאות שימורים של בל"ץ ופותח ואוכל אותם, ולא אמרו לי כלום על זה. הוא היה זהיר בכמה דברים שם. רבי צבי עמאר סיפר לי שאם מישוה עומד להיפטר מן העולם, היה הולך אליו כל לילה ולומד על ידו עד שמגיע זמנו.
 24. היתה משוגעת אחת "שולמית אלונג" שכתבה חמשה ספרים, ואני לא מכיר אותם אבל הביאו את שמותיהם, ואחד הספרים "גם האשה היא בן אדם". איהו "חידוש" גדול... מבריאית העולם לא ידענו אותו עד שגילתה לנו האלונה הזאת, "כאלה וכאלון אשר בשלכת" (ישעיהו י"ג)... מי אמר שהאשה לא בן אדם?! הפסוק אומר "זכר ונקבה בראם ויברך אותם ויקרא את שמם אדם" (בראשית ה' ב'), וכי זה חידוש שלך?! זה סתם שגעון שלך.
 25. כולם שם היו משחקים כדורגל בלא בגדים, והמתיוונים היו מתביישים לשחק כך שלא יראו שיש להם ברית מילה, נורא ואיום. הגמרא (שבת מ"א ע"ב) רומזת על השגנון המטורף הזה.

כתוב: "זה אני כתבתי בכתב ידי" הישראל אבנח צירא"

(הבן שלו רבי ברוך שיבדל לחיים הוציא את זה). ושם בעל הנסים כתוב בפשיטות: "בהלל גמור ובהודאה". מה אתם רוצים עכשיו? תגידו שאתם חולקים על בבא סאלי! אתם לא שוים כלום. אדם שיש לו בעיה רפואית וכדומה הולך לבבא סאלי. אבל בשביל לרמוס את הבן אדם מותר הכל. לא עושים ככה, לא זו הדרך ולא זו העיר. אם אינך רוצה אל תגיד "הלל גמור", אבל לרדוף בן אדם עד חרמה?!¹⁹

הגאון רבי רפאל כדיר צבאן צוק"ל

ז. השבוע ביום שני (ד' בכסלו) הפטירה של הרב צבאן ז"ל, שנפטר לפני עשרים וחמש שנים, ביום ד' בכסלו תשנ"ה. העולם לא יודעים אחד ממאה מהחכמה שלו. הוא היה חכם גדול, וידע ללכת בין הטיפות בלי שייגע באף אחד. והיה חבר של כולם, של הרב עובדיה ושל הרב גורן ושל כל מי שדיבר איתו.²⁰ החכמה שלו היתה ידועה, וזה משהו מיוחד.²¹ הוא היה רב בנתיבות במשך שלושים ושמונה שנים (משנת תשי"ז עד שנת תשנ"ד), ובכל השנים האלה לא נכתב גט בנתיבות, וכולם חיו עם משפחתם בשלום. פעם היה מקרה שבעל ואשתו רבו וגמרו אומר להתגרש, הלכו לעורך דין וסיכמו את הכל איך לחלק את הנכסים וכו', ורצו ללכת לבית דין בבאר שבע שיתנו להם גט. בא אחד ושאל אותם: הלכתם לרב צבאן? אמרו לו: מה לנו ללכת? זה כבר גמור. הוא התעקש ואמר להם: אל תעשו גט לפני שתלכו לרב צבאן.

לתרום בשביל הישיבה שהיתה במרוקו, וכותב שם: "לאחינו קהל קדוש אוג'דה", "לאחינו קהל קדוש תאפילת" וכדו', בכתב כ"כ יפה שאי אפשר להאמין (ובזקנתו זה כתב אחר).
 19. פעם הוצאנו חומש "פניני רש"י", וקמו עלינו: מה זה פניני רש"י? צריך להביא רש"י כולו. אבל בכל זאת כמה פעמים כתבו "פניני רש"י", ופעם בש"ס וילנא הדפיסו בצד "ליקוטי רש"י" על הסוגיא, מה קרה לכם?! אנחנו עשינו את זה בשביל אנשים שאין להם זמן, ורוצים לקרוא כמה מלים ברש"י ומדורשים בלבד.
 20. רבי ישראל כהן אמר לי: אם הרב צבאן היה נכנס לפוליטיקה הוא היה שר בישראל. אבל יש שרים בישראל שאינם יודעים לחתום את השם שלהם... וכי זו חכמה להיות שר בישראל?! הכל דברים בטלים. "שר התורה" הרבה יותר טוב מזה.
 21. פעם מישוה סיפר לי שהלך בפרשת "תרומה" לנתיבות לעשות מגביית לשיבה. והרב צבאן אמר להם: רבותי, מי שרוצה לתרום יבורך. ואנשים תרמו לשיבה. אחרי התפלה, אחד שלא תרם לרב לומר "שבת שלום", והרב אמר לו: "שבת שלום - אם תתרום לכסא רחמים". ותרם. אם היה אומר לו: למה לא תרמת? היה עונה לו: מה אכפת לך ממני? וכי אני חייב לתרום?! אבל אמר לו: אתה מבקש ברכה? תתרום לכסא רחמים.

בס"ד

רכשו כרטיס הגרלו

של המסדות "זכמת רח" ומרכז ב-4 זכיות בכרטיס

בכניית 2 כרטיסים - בתנה!

זכו בשותפו אמת

מסדות הפורטופו "זכמת רח" מרכז ב-4 זכיות בכרטיס

חייגו עכשיו

עליהם. הכופרים נלחמו בה, והתורה עלתה עליהם. הפיזיקאים נלחמו בה, והתורה עלתה עליהם. וכך יהיה לכל אלה שנלחמו בה. התורה אינה בת מלחמה, והיא מכריתה את כולם, "יכרת ה' כל שפתי חלקות" (תהלים י"ד).

שלושת טענות היוונים
 ט. מה היו הטענות של היוונים בזמנם? הם לא היו כופים כמו הרומאים אלא אומרים ליהודי: תשמע, נכון שיש לך שכל? אז בוא נדבר בשכל. שאלה

ראשונה, מה זה שאתם לוקחים "פצפון" ועושים לו ברית מילה? אולי הוא לא מסכים לזה?! לכן צריך לחכות לו עד שיגדל ונשאל אותו: האם אתה מסכים שנעשה לך ברית מילה או לא? הוא יאמר שהוא לא מסכים, ואי אפשר לכפות על בן אדם דבר כזה. הם היו משוגעים וטוענים טענות כאלה²⁶. שאלה שניה, למה אתם עושים ראש חודש? הרי החודשים הולכים

²⁶ פעם קנצלרית אחת מגרמניה אמרה לרבי יונה מצגר שליט"א: נכון אתם משקים את התינוק יין לפני הברית כדי שלא ירגיש בכאב? אמר לה: לא גברתי, זה מיץ ענבים. אבל מה ההבדל

באתר הרבני מצוות
613
 עד 12 תשלומים
 לכרטיס

ההילולא המסורתית "חגיגת רחמים"

הסבא קדישא מרן הגאון הגדול רבי רחמים חי חויתה הכהן זצוק"ל

ההגרלה הגדולה תתקיים אי"ה ביום ההילולא של מרן רבי רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל ביום שלישי ט' בשבט התש"ף 4.2.20 בבנין אוהל הרב מושב ברכיה בנוכחותם של גדולי ומאורי הדור שליט"א

רכב, שעונים ותכשיטים יוקרתיים, מכשירי חשמל ועוד פרסים רבים יקרי ערך

הגרלות ביניים

קבלו מתנה ללא הגרלה
 את הקורא על המייל בנושאים המצויים להלכה לביניים

השתתפו בהגרלה הגדולה

התמונות לתחשיבה בלבד ט.ל.ח.

בנוסף השנה! מתנות יוקרתיות שמלוות אותך כל השנה!

סעודת מצוה כיד המלך
 מקום מיוחד לנשים

08-6727523
 או באתר: <https://yhr.vp4.me/613>

מפעילות מוסדותינו

ספר זה יו"ל ע"י מוסדותינו הקדושים בכל שנה ושנה, והשנה י"ל בעשרת אלפים עותקים! חולק לאלפי בתי כנסיות שונים בארץ ובעולם, ומעל מליון איש בכל שבוע לומדים ממנו הלכות!

ספר "שונה הלכות"
 1.

אלו הטענות של היונים: למה אתם עושים מילה? למה אתם עושים ראש חודש? למה אתם עושים שבת?

חשיבות מצות המילה ביום השמיני

י. אבל אחרי זה הוכח שהמילה שאנחנו עושים מצילה ממחלות רבות. כמו מחלת הסרטן באותו מקום, שנמצאת בנוצרים במדה גדושה, ובערבים רק אחוז אחד, ואילו אצל היהודים לא קיימת בכלל³⁰. למה עושים את זה בגיל שמונה ימים? פעם לא ידעו מה המיוחד ביום השמיני, אבל בימינו גילו שביום הזה קרישת הדם מאה ועשרה אחוז. זה נתגלה באמריקה בשנת 1950 (זאת אומרת לפני 70 שנה)³¹. אתם יודעים איזו חכמה יש בתורה, הרי תמיד התורה מעדיפה את המספר שבע ואילו כאן "ביום השמיני". אבל אנחנו לא שואלים שאלות על זה. אברהם אבינו לא ידע את זה, וכאשר ה' אמר לו הוא עשה מילה. בימינו כמה גוים עושים מילה לילדיהם, כי הם יודעים שזה טוב ומחזק את הילד. ועוד סיבה לזה, שאם היינו מחכים עד שהילד יגדל בן שש-שבע (הערבים עושים ככה), היו חבריו אומרים לו: אתה יודע שמחר חותכים לך משהו? והוא מתחיל לברוח... "הוא רץ והם רצים" (ע"פ ברכות כ"ח ע"ב), עד שתופסים אותו, והוא מקבל טראומה לכל החיים. אבל כאשר עושים לו את המילה בגיל שמונה ימים, הוא שוכח את הכל, "ונשכח כל השבע בארץ מצרים" (בראשית מ"א ל'), והוא שמח והולך לחברים שלו והכל בסדר. אתם לא יודעים את הערך של המצוה של התורה, "ובן שמונת ימים ימול לכם כל זכר לדורותיכם" (שם י"ז ע"ב). "ויאמר אלקים אל אברהם ואתה את בריתי תשמור" (שם פסוק ט'), ולא אכפת לך מאומות העולם.

"והיו לאותות ולמועדים ולימים ושנים"

יא. לגבי ראש חודש, הלבנה משפיעה הרבה. אצל הנוצרים, בתאריך 1 בינואר הלבנה יכולה להיות מלאה ויכולה להיות חסרה ויכולה להיות באמצע, אבל אצלנו בראש חודש תמיד הלבנה חסרה. והיא רומזת לעם ישראל, שאפילו יהיו חסרים הם יגדלו הרבה, עד שתהיה הלבנה במילואה³². וגם

השמש, הקשו מזה על התורה שאומרת "את השמים ואת הארץ" (בראשית א'), והרי הארץ היא בכלל השמים? פעם היה לנו ספר על אסטרונומיה חדשה "השמים" שנכתב לפני מאה שנה (וכבר נאבד לנו), והוא מתחיל ככה: מה הם השמים? תשובה: השמים הם הכל. מה הכוונה של המחבר? אין שמים וארץ אלא הארץ חלק מהכוכבים. ומה השגוען הזה? אבל אחרי נסיונות רבים מאד ראו שכדור הארץ הוא המקום היחיד עם אוויר מים בני אדם וחיות ובעלי חיים, ואילו בכל הכוכבים הנוראים והעצומים אין כלום. המלבי"ם (תהלים פרק ח') בפסוק "ה' אדוננו מה אדיר בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים", כותב את זה: מה הפירוש מה אדיר שמך בכל הארץ? הרי הארץ היא כמו אחד הכוכבים. והוא עונה בטוב טעם שם, שבכל הכוכבים אין שום חוק מיוחד של הטבע, והחוק היחיד בהם זה "כח המושך" בלבד, אבל בכדור הארץ יש מאה ואחד דברים וכללים באיזה מרחק מהשמש וכדו' (הוא כותב שם באריכות רבה, וזה תכלית מה שאני זוכר משם). וכי אתם חושבים שהארץ נכתבה בתורה בטעות?! היא נכתבה בכוונה.

30. כתוב במשנה (נדרים פ"ג מ"א): "גדולה מילה שדוחה את הנגעים". הפשט שאם יש לאדם נגע במקום הברית מילה הוא עושה את המילה ולא אכפת לו שהנגע ילך, אבל אפשר לומר רמז שהמילה דוחה את המחלות.

31. זה כתוב בחוברת "ניצוצות" של הרב משה גרילק, מספר 8 עמוד 22. אמרו לי: איך אתה זוכר את זה? אגיד לכם: זה מילה ביום השמיני, זה כ"ב אותיות התורה. ושם מביא את הספרים בלועזית שכתבו את זה.

32. לכן כתוב (ברכות נ"ו ע"ב) שנשי ישראל נמשלו ללבנה, כמו שהלבנה פעם חסרה ופעם

לפי הלבנה והיא קטנטונת, כמו אפס, כי החמה זה הכוכב הכי גדול בכוכבי הלכת והלבנה הכוכב הכי קטן מכולם²⁷. ומה אכפת לכם מהלבנה? תלכו אחרי השמש שהיא גדולה מהלבנה פי כמה וכמה²⁸. שאלה שלישית, למה אתם שומרים שבת? כל מה שאתם חוסכים בימי השבוע הולך לכם ביום שבת, ואתם קונים בשר ודגים ומטעמים ובשמים ויין ומשקאות וכדו', ומה אתם עושים בה? הם הגוים עובדים יום ולילה, "יום ולילה לא ישובותו" (בראשית ח' כ"ב), ונכרי ששבת יום אחד בשבוע חייב מיתה (סנהדרין נ"ח ע"ב). היהודים שתקו ואמרו להם: אנחנו שומרים שבת. נקודה. "כי מצות המלך היא לאמר לא תענוהו" (מלכים ב', י"ח ל"ו), שינבחו כמה שירצו. והנה בסוף יון ירדה לעזאזל, לא במסחר לא בחכמה ולא בפילוסופיה, הכל הבל וריק²⁹.

אם זה יין או מיץ ענבים?! תגיד לה: מה אתם השקיתם למליון וחצי ילדים ששרפתם אותם ימח שמם וזכרם הארוכים האלה. אתם לקחתם את הילדים מחיק אמותיהם והכנסתם אותם לגוים, אתם תדברו על תינוק שעושים לו ברית מילה? צריך לתת לה אלף סטירות, ולומר לה: אני רב ראשי בישראל ואת תלמי לגיהנם, מה את רוצה ממני?! אבל יש אנשים שלא יכולים לדבר בתקיפות. היונים לא טענו כמו הטיפשה הזאת.

27. פעם התפיסה של העולם היתה שכדור הארץ באמצע וכל הכוכבים סובבים אותו: שצ"ם חנכ"ל - שבתאי צדק מאדים חמה נוגה כוכב לבנה. וחמה זו השמש. המשוגעים ב"פלנטריום" של תל אביב לא יודעים את זה, ופעם אחת הלכתי לשם וראיתי שהם חושבים שזה כוכב ששמו "חמה". כסילים ובערים, תפתחו גמרא (שבת פנ"ו ע"א רש"י שם) ותדעו שחמה זו השמש.

28. הרמב"ם (פ"ג מהלכות יסודי התורה ה"ח) כותב שהשמש גדולה מאה ושבעים פעם מכדור הארץ, ואילו הלבנה רבע מכדור הארץ, ולמעשה התברר שהשמש גדולה פי מיליון ושלוש מאות אלף פעם מכדור הארץ, וקוטר הלבנה רק רבע מכדור הארץ בלבד. (ועיין בספר דרכי העיון עמ' ב' ועמ' ר"ט - רל"ד).

29. היום הפילוסופיה של אריסטו לא שווה כלום, ויש קוראים בספריו בשביל לכבד את המח הנפלא שלו, אבל הכל הבל. ראיתי בחו"ל באחד הספרים שנתון "האסיף" (נדפס בסביבות שנת תרמ"ז בערך) שכתבו נחום סוקולוב וחבריו שלא היו אנשים חרדים, וכתבו שם: "מי יגלה עפר מעיניך אריסטו, וראית איך נערים צוחקים עליך ועל חכמתך". פעם היה מומחה יווני באסטרונומיה "בטלמיס" (ויש קוראים לו "תלמי היוני"). אבל זה לא תלמי המלך של הגמרא אלא תלמי אחר, והוא קבע שכדור הארץ נח ולא מסתובב וכל הכוכבים סביבו. אבל התברר שזה לא נכון, אלא כדור הארץ מסתובב. וכאשר גילו שכדור הארץ הוא אחד הכוכבים שמסובבים את

כולל יום השישי פתח האוהל
 ע"ש עט"ר האדמו"ר הקדוש ר' דוד אבוחצירא הי"ד זיע"א (נאחזי הגדול של הבבא סאלי זיע"א)
 בראשות הגאון רבי דוד עידאן שליט"א
 נוסד בשנת ה'תשנ"ו

זכות עטרת ראשנו
תמחור לכל העוברים והמסיעים
בידך להתברך בציון עטרת ראשנו

סעודת ישועות - הפועלת ישועות

במלאת מאה שנה (תר"ץ - תש"ף)
 להסתלקותו לגנזי מרומים של

האדמו"ר הקדוש עט"ר ר' דוד אבוחצירא זיע"א הי"ד

תתקיים אי"ה בעש"ק פרשת וישלח ט"ו בכסליו
 כמו בכל שנה סעודת ישועות כיד המלך לע"ג הטהורה.
 בכולל לומדים בכל ערב שבת אברכים משייבת כסא רחמים
 העוסקים בין השאר בתורתו של רבנו - ספר פתח האוהל.

ורבים נושעו בזכות סעודת מצוה זו.

כל התורם
50 ש"ח לכל שם
יתברך גם בציונו של רבנו
במרוקו ביום ההילולא
ע"י שליח הכולל

בברכת התורה

כל התורם
26 ש"ח לכל שם
יתברך בסעודת הישועות

המעוניין יפנה לטל. 0556746187

הגרלה מיוחדת

על טלית גדול מצוייצת בתכלת!

לנרשמים עד יום ראשון הקרוב בשעה 14:00

*גב היגולה מיוצרת רק עט"ר א"ל סימון אין להם תכלת במלית כחול. (שם הוסיף שישנם בשטח הבא)

הנאמן רבי משה מרדכי קארס שליט"א
 אתם שוכח לברר הלכותיה וצא להם כן ע"פ בירור ההלכה,
 צריכין לקימה, ואין מוטב של בושת פנים בקיום ההלכה

מחייב ציטת בתכלת, וזכרתם

הקצף זר הזמ וקמ ססטור!
 ק. הנהל - ק. ארז שליט"א

0799-1000-65

קרוע בגדים שאין לו כלום ופתאום בשבת נראה כמו מלך. יהודים מומרים כתבו ככה: "השבת הופכת כלב נרדף לנסיך פעם בשבוע". כלב נרדף בגטו שאין לו פרנסה ואין לו כלום, והנה בשבת אותו דבר כולם. לפני מאה שנה בסאלוניקי היה הנמל סגור בשבת, כי המנהל וכל העובדים שם היו יהודים. ולפני מאה שנה באו משכילים לראות את היהודים שם, ואמרו: אי אפשר להאמין לזה, בליל שבת שוים כולם, "ולא ניכר שוע לפני דל" (איוב ל"ד י"ט), המנהל לוחץ את היד של הפועל הקטן שלו ומברך אותו: "שבת שלום ומבורך". לכן כל השגעון הזה "ראש בג"ץ" או ראש אחר, "ראש הפעור הנשקף על פני הישימון" (במדבר כ"ג כ"ח), הכל הבל הבלים. ויגיע הזמן של כל המסכנים והאומללים האלה, אל תקנאו בהם, כי הם מסכנים ואין להם מה לעשות בחיים שלהם. לכן כל יום מחפשים משהו אחר, פעם נגד נשיא המדינה, ופעם נגד ראש הממשלה, ופעם נגד מי שמוכר בטטות, ופעם נגד מי שמוכר תפוחים... הכל הבל, "ונשכח כל השבע בארץ מצרים" (בראשית מ"א ל). אבל התורה תעמוד לעולם ולעולמי עולמים. שנזכה לראות בגאולה שלימה במהרה בימינו, אמן ואמן.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים כאן, והשומעים בלוי, והשומעים ברדיו, והקוראים אח"כ ב"בית נאמן". כולם יבורכו מפי הקב"ה, בבריאות איתנה, חיים טובים וארוכים, עושר ואושר וכבוד, ויזכו לראות בביאת הגאולה במהרה בימינו, אמן ואמן.

אל מלא רחמים הוא יתמלא ברחמים על נפש רוח ונשמת חמותי מרת זחירה בת ערביה שנפטרה כהשבוע הזה. וגם נפש בן אחותי מצליח חי קבלן בן יפה תבדל לחיים. וגם נפש מורנו ורבנו הגאון רבי כדיר צבאן. וגם נפש מורנו ורבנו הגאון רבי אברהם הכהן יצחקי בעל משמרות כהונה. זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל וכן יהי רצון וגאמר אמן.

הלבנה משפיעה על הגאות והשפל בים. וגם יש פירות וירקות שמתבשלים ע"י הלבנה. הגמרא (בבא מציעא ס"ד ע"א) אומרת שהמלפפון היה קטן, זרחה עליו הלבנה בלילה, ובבוקר נעשה גדול פי שתיים-שלוש (עיי' במהר"ם שיף שם בד"ה ולא שכיחא הוא). זו ההשפעה של הלבנה. אם תאמרו מה עם השמש? אנחנו עושים גם ע"פ השמש. התורה אמרה "יהי מאורות ברקיע השמים והיו לאותות ולמועדים" (בראשית א' ד), גם החמה וגם הלבנה יהיו לאותות. איך החמה עושה השפעה באותות ומועדים? כי השנים שלנו הם שנות חמה. לכן בכל שנה שלנו (ושל הנוצרים להבדיל) יש שלוש מאות ששים וחמשה ימים, ואנחנו עושים חודש עיבור כל שנתיים או שלוש. לא כמו הערבים שהשנים שלהם הם שנות לבנה³³, ואצלם הכל הולך וממשיך כרגיל. לכן פעם הרמדאן בקיץ שהיום ארוך כאורך הגלות, ופעם הרמדאן בחורף שהיום קצר וקר מאד ורוצים לאכול. אבל אצלנו יום כיפור זה היום האידיאלי ביותר. ואין כמו יום כיפור שאדם קורא את התפלות והפיוטים והנעילה, ופתאום רואה שהיום נגמר. ורבי חיים פלאג'י (מועד לכל חי סימן י"ט אות ק"ה) כותב שאפשר להוסיף עוד שעה-שעתיים (ודוקא מי שבריא כמובן). אבל אף אחד לא מוסיף על זה. יום כיפור הוא יום מיוחד באוירה שלו, ואין יום כזה בשום אומה בעולם ובשום יום בשנה, כי הוא מיוחד רק לנו בלבד.

בשבת המלכה כולם נראים כמלך

יב. ולגבי השבת, הם היו צוחקים עלינו שאנחנו מוציאים בשבת כל מה שחסכנו במשך השבוע וכו', אבל התחילו לראות שעובר על עם ישראל מאתים ושלוש מאות שנה והם מאושרים. התפלאו: איך הם מאושרים? אדם

מלאה ככה האשה לפעמים טהורה ולפעמים לא טהורה.

33. הערבים הגיעו מאוחר בהסטוריה (מי אמר להם להגיע מאוחר? שיגיעו מוקדם...), בשנת 622 למנין הגוים. "כי תרכב על סוסים מרכבותיך ישועה" (חבקוק ג' ח'), תרכב בגימטריא שש מאות עשרים ושתיים. ובשפה שלנו: בשנת ד' אלפים שפ"ב. מאז עד היום שנת התש"ף זה אלף ארבע מאות שנה, אבל כיון שהשנה שלהם היא שנת הלבנה וקצרה יותר, לכן הם כבר עברו את זה וקמעט הגיעו לאלף חמש מאות שנה.

בשורה טובה לשוחרי התורה ספר "פרחי כהונה"

חלק ב' היידישי ש"ס לסרן רבנו רחמים חי חזיתת הכתר זצוק"ל ראב"ד לר"בא ואנפיה

רבנו רחמים חי חזיתת הכתר זצוק"ל ראב"ד לר"בא ואנפיה

יצא לאור במהדורה חדשה ומתוקנת עם הוספות רבות מכתב יד רבנו, בסני כרכים גדולים באותיות מאירות עינים.

הספר יצא לאור אי"ה לקראת ההילולא המסורתית ל' שבט התש"ף

זה הזמן להנציח את יקיריך לכבודו של מורנו הרב מחיר שורה בספר לכרכה או לעילוי נשמת 120 ש"ח

רבע עמוד 400 ש"ח | חצי עמוד 800 ש"ח | עמוד שלם 1500 ש"ח

כל התורמים יקבלו את הספר לביתם

ניתן להירשם עד ר"ח טבת בלבד - כל הקודם זוכה!!

לפרטים והרשמה ניתן לפנות למזכירות
050-4174471 | 08-6727523

מי שרוצה לזכות בעלות הוצאת הדפוס רבע או חצי או כרך אחד לרב כרכאל הכתר 08-6727523 שלוחה 6

תזכו לטעונות זכות מורנו הרב זצוק"ל תגן בעדכם אלף הטנן ישיבת חכמת רחמים - סוכן "ארץ צדיקים", הועד למען הרב מושב ברכיה

"בני אש"ר קוזאת התורה. פי היא לנו על ואוהדי"

הננו להודיע כי האירוע המרכזי והמעמד האדיר לכבודה של תורה, בו ישימו רבבות לומדי התורה את התלמוד בבלי בסדר ה'דף היומי'

בראשות מרן הראשון לציון

רבנו **שלמה משה עמאר שליט"א**

רבה של ירושלים

ובהשתתפות מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א

שיתקיים ביום רביעי כ"ז בכסלו תש"פ (25.12.2019) בשעה 19:30

במרכז הקונגרסים בנייני האומה ירושלים ת"ו

את המעמד ינעומו החן העולמי יחיאל נהרי וחומרתו.

אומן הרגש הזמר מוטי שטיינמן

בליחי חומרת נרחבת בייחודו של רובי בנט

הזמר שלמה כהן וחומרתו

מוקד הרשמה 073-2100880

בהוראת כוחות הבטחון אין כניסה לילדים ונוער מתחת גיל 17

